

Mojega več četrtek in
večji s počitnino vred all
v Mariboru s predlaganjem
za dom za celo leto 30 din.,
pot leta 16 din., četrt leta
8 din. Izven Jugozahodne
zadnje Narodilna se podlaga
za upravnost "Slovenskega Gospodarja" v Ma-
riboru. Korespondenca z
kot se dopolnila do ob-
predki. Narodilna se pli-
čuje v naprej.
Tiskovni informator št. 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uvodilnik je v Mariboru,
Karelka cesta št. 5. Reko-
biti se ne vračajo. Uprav-
na poslovnica na naročnici,
izvedeti in reklamacija.
Gospodarji po doga-
dju. Za obiskovne oglaš-
evanje. Nezgodno
izvedenje so pošiljne
posta.
Cedulski počasni pošiljci
novejša Ljubljana št. 10.600.
Tiskovni informator št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

12. številka.

MARIBOR, dne 5. marca 1925.

50. letnik.

Ob smrti dr. Antona Medved.

Vse ga je poznalo, ljubilo ter spoštovalo v Sloveniji. Ta milje-
nec slovenskega naroda, monsignor dr. Medved nas je ostavil v
četrtek, 27. februarja ob drugi uri zjutraj po komaj štiridevneti
bolezni.

Dr. Medved, ljubljeneč slovenskega naroda.

Gotovo najbolj ljubljena, spoštovana in oboževana je še danes
med slovenskim narodom osebnost škofa Slomšeka. Slomšeka še
daneshku narod v zvezde, ker mu je bil ta vladika učitelj v besedi,
v knjigi, v ljubezni do mladine, slovenske domovine, njenega je-
nika ter pesmi.

Isto kot o Slomšku lahko trdimo tudi o rajnem g. dr. Med-
vedu. Dr. Medved je bil v življenju in ostane tudi po smrti ljub-
ljeneč slovenskega naroda. Kot eden najboljših poznavateljev škofa Slomšeka po duhu ter delih je pokojni dr. Medved skozi dobo svo-
jega javnega življenja pri vsaki slovesni priliki dokazal, da je naj-
boljši in najgorečnejši učitelj in buditelj slovenskega naroda v
besedi.

Gotovo ni na Slovenskem Štajerskem odraslega kristjana, ki
bi se z navdušenjem ne spominjal na kako dr. Medvedovo pridi-
go. Menda je res ni v celi naši lavantinski škofiji cerkev, v kateri bi ne bil rajni dr. Medved navduševal vernikov za resnice in
vzore katoliške vere. Vsaka naša večja romarska cerkev na Slo-
venskem pa lahko s ponosom beleži, da je v njej rajni doktor več-
krat v ognjevitih besedah podžigal plamen svetih resnic. Kdor je
enkraš slišal dr. Medveda na prižnici, se je navdušil zanj in ga je
vzljubil.

Kako je znal govoriti rajni kmetu, delavcu ter izobražencu
prepričevalno, v srce segajoče in navdušuječe, se je pred njim po-
srečilo malokateremu slovenskemu govorniku; po njegovi smrti pa
pokojni dr. Medved glede dovršenosti v besedi še nima naslednika.

Kot priljubljenega in oboževanega govornika vidimo v življe-
nju rajnega dr. Medveda na prižnici, na narodno budnih veselicah
ter svečanostih in ob vseh prilikah, ko je bilo treba z ognjevito be-
sedo navdušiti srca navzočih za kaj vzvišenega, plemenitega ter
dobrodelnega.

Kakor si je znal Slomšek osvojiti srca svojih školjanov pred-
vsem z živo besedo ognjevitega govora, je isto dosegel rajni dr.
Medved, ki je bil predvsem in ostane ljubljeneč slovenskega na-
roda kot najboljši govornik na prižnici in ob vseh mogočih slo-
vesnih svečanostih in prireditvah.

Dr. Medved, učitelj slovenskega naroda v knjigi.

Smo že omenili, da ni poznal nikdo škofa Slomšeka tako, ka-
kor rajni dr. Medved. Po Slomškovem vzgledu je tudi rajni že v
zgodnji mladosti prejel za pero in mu ga je iztrgala iz rok smrt.
Že kot gimnazijalnega dijaka vidimo mladega Medveda, kako ure-
juje dijaški list. V bogoslovju je urejeval list »Lipico« in v službi
mariborskega gimnazijalnega profesorja je zapustil slovenskemu
narodu veliko del, razprav in časniških člankov, ki so znani pri-
prosti javnosti in izobražencem.

Spomnimo tokrat javnost na Medvedovo, med kmetskim na-
rom najbolj priljubljeno knjigo, katero je izdala Mohorjeva
družba pod naslovom: »Anton Martin Slomšek«. Slomškovega
življenja, delovanja in zasluga ni nikdo tako izčrpno, priprosto in v
srce segajoče popisal kot rajni doktor. Znane so nadalje med
priprostim narodom Medvedove pridige, katere je govoril romar-
jem v Marijinem Celju in njegove božične pesmice, ki jih je skoro
vsako leto pesnil za božično prilogo »Slovenskemu Gospodarju« in
»Straži«. Ako je kdo prosil Medveda, naj spusti kaj za javnost iz-
pod svojega peresa, je to vsikdar storil rad in hitro. V posnemanju
rajnega vladike Slomšeka, kar se tiče žive ter pisane besede in
ljubezni do mladine se je povspel rajni g. doktor do časti

očeta srednješolske mladine na Slovenskem Štajerskem.

O škofu Slomšku je znano, da je oče kmetske slovenske
mladine v duševnem oziru.

Odkar je nastopil rajni g. dr. Medved na mariborski gimnaziji
1. 1893 mesto profesorja, je bil skozi dobo 30 let oče srednješolske
mladine na Slovenskem Štajerskem v duševnem in krušnem oziru.

V 30 letni službi profesorja verouka in drugih predmetov si je
dr. Medved pridobil srca dijakov tako, da nima ne med sedanjim
dijaštvom in ne med razumništvom, ki je izšlo iz njegove šole, niti
enega osebnega nasprotnika, ampak le prijatelje in oboževatelje.
Vzgojitelj, ki zna nase prikleniti mladostno srce dijaka, ta bo žel-
tudi v poznejših letih od bivšega dijaka — sedaj zrelega moža:
spoštovanje, ljubezen in hvaležnost. O Medvedu kot vzgojitelju, ki
si je osvojil srce vsakega dijaka, vemo, da nima bivšega svojega
učenca med razumništvom, ki bi ga ne ljubil in in mu ne bil hva-
ležen za duševno hrano, ki mu jo je položil v dijaško srce rajni
gospod doktor.

Vsemu dijaštvu duševni oče, je bil rajni Medved revnejšemu
dijaštvu tudi krušni oče.

Skozi dobo 27 let obstaja v Mariboru društvo »Dijaška ku-
hinja«, ki daje obed gladnim dijakom. Celih 25 let je bil rajni dr.
Medved tajnik »Dijaške kuhičke«, dve zadnji leti pa predsednik.

Ne samo potom »Dijaške kuhičke«, ampak tudi iz svojega
lastnega žepa je bil pokojni oče revnejšega dijaštvu. Rajni ni za-
pustil premoženja, saj je večji del svoje mesečne plače uporabil v
podporo dijaštvu.

Profesorja očeta v dušnem in krušnem oziru, kakor je bil po-
kujni dr. Medved, bo slovensko Štajerska srednješolska mladina
težko dobila v doglednem času.

Škof Slomšek je v oni znani pesmici o veselju iskal radost in
res pravo srčno veselje pri vseh slojih in našel ga je edino v srcu
nedolžne mladine; res pravo veselje skozi dobo 30 let ni samo
iskal, ampak ga je užival pokojni Slomškov najboljši poznavalec dr.
Medved v naši srednješolski mladini. Rajni je bil vedno ve-
sel, dobre volje, rad je prepeval in se gibal v družbah poštenevega
veselja, ker ga je povsod spremjal zavest, da je on duševni in
krušni oče mladine, ki je edina dom — pravega veselja!

Medvedova ljubezen do slovenske domovine, jezika in pesmi.

Kedo je znal v nas slovenskoštajerskih Slovencih tako vžgati
ogenj prave ljubezni do naših krajev, jezika in pesmi? Bil je naš
vladika Slomšek. V ljubezni do rodne grude, slovenskega jezika in
pesmi je sledil Slomšku pokojni dr. Medved. Malokeda je poznal
vsak tudi najbolj skriti kotiček Slovenije tako natanko kot rajni
gospod profesor. S kakim navdušenjem je govoril o slovenski
zemlji in s kako milino in ponosom se je spominjal ob vsaki pri-
liki svoje ožje domovine — Posavja.

Kako po Slomškovem zaveden Slovenec je bil pokojni, vemo
vsi, ki smo ga bogzna kolikokrat videli neustrašeno nastopiti za
slovenstvo in njegov obstoj pod rajno Avstrijo in za njegov pravčit
in zmago slovenske samostojnosti pod Jugoslavijo. Kadarkoli je
šlo za to, da je bilo treba priprosti narod in slovenske izobražence
navdušiti in ogreti za slovenske svetinje, je vsikdar nastopil dr.
Medved kot ognjenosec navdušenja za slovenstvo v besedi.

Poleg slovenske domovine in jezika je ljubil rajni tudi slo-
vensko pesem. Navdušeno, lepo in od srca zapeta slovenska pesem
v pošteni družbi, to je bila vsikdar krona Medvedovemu veselju.

S pokojnim dr. Medvedom lega v grob vzor slovenskega rodo-
ljuba, ki je z besedo in neustrašenim nastopom branil slovensko
zemljo, se potegoval za pravice slovenskega jezika in si ogreval
rodoljubno srce ob milih glasovih slovenske pesmi.

Odkod in kaj je bil dr. Medved?

Vem, da vsakdo prav dobro pozna pokojnega dr. Medveda, a
še ob njegovem svežem grobu hočemo naši mlajši podeželski jav-
nosti odgovoriti kratko na vprašanje: odkod in kaj je bil rajni
dr. Medved? Zibelka je tekla rajnemu na Gorici pri Rajhenburgu
v Posavju, kjer se je rodil 6. decembra 1862. Kot otrok je živel do
vstopa v gimnazijo v Dobovi pri Brežicah. Ker je kazal kot dečko-
pastir izvanredno nadarjenost, so ga poslali na mariborsko gim-
nazijo, kjer je bil takoj, že prvo leto sprejet v dijaško semenišče.
Na gimnaziji od vseh sošolcev priljubljen, je bil celih osem let z
maturo vred prvi odličnjak. Po z odličju prestani maturi se je po-
svetil duhovskemu stanu in vstopil v mariborsko bogoslovje, ka-
terege je končal z najboljšimi uspehi.

Po končanem bogoslovju je kaplanoval eno leto v Šoštanju,
kjer ga hranijo še danes kot mladostno navdušenega duhovnika
vsi v najboljšem spominu.

Iz Šoštanja je bil poslan v Rim, da konča višje bogoslovne in
modroslovne študije. V Rimu mu je bil tovarš lavantinski škof
dr. Karlin in bivši praški kardinal Skrbensky. Vodja zavoda v
Rimu, na komej je študiral rajni gospod, je bil rajni dunajski
nadškof Nagl.

Leta 1892 je bil Medved na Dunaju proglašen doktorjem
bogoslovja in modroslovja.

Kot mlad in dvojen doktor je kaplanoval par mesecov v Trbo-
vljah, kjer se je takoj uživel v delavske kroge in bil posebno ljub-
ljen ter čisan od delavstva.

Iz Trbovlja je prišel v Maribor za kornega vikarja. Službo kor-
vikarja je opravljal do leta 1893, ko je bil imenovan za profesorja
na mariborski gimnaziji. Na tem zavodu je deloval do svoje smrti
— 30 let.

Ko smo zadnjo soboto popoldne polagali v naročje mater-
zemlje truplo nezabnega nam dr. Medveda, smo se vsi dobro za-
vedali, da lega ž njim v grob najboljši poznavatelj Slomšeka, ki
ga je tudi posnemal v življenju v besedi, peresu, očetovstvu do
mladine ter dejansko neustrašni ljubezni do slovenske domovine,
njenega jezika in pesmi!

Nevenljiva slava in trajno hvaležni spomin našemu pokoj-
nemu a nezabnemu g. doktorju, profesorju, duhovnemu svetovalcu,
papeževemu komorniku (monsignorju) dr. Medvedu!

Enotna in složna opozicija.

Danes teden so se končala posvetovanja voditeljev opozicije, ki so s svojimi sklepi dala popolnoma jasno sliko opozicionalne zveze ali bloka. Voditelji opozicije so sklenili brezpogojno, da ostanejo čvrsti in složni v sodelovanju. Svoj delovni načrt so izdelali na tak način, da ne more biti niti govora o posebnih nastopih in ukrepih, željah in namenih od posameznih skupin in strank opozicionalnega bloka. Ono, kar je najvažnejše, je sedaj izraženo v podpisanim sporazumu o delu in nastopaju bloku. Ta sporazum ima iz političnega vidika jasno označena državno-pravna vprašanja tako, da stranke bloka niso vezane samo z enotnim programom dela, ampak da imajo izdelane tudi osnovne načte skupnega političnega temelja.

Stranke opozicionalnega bloka se bodo javljale od sedaj naprej vedno kot celota v vseh vprašanjih, ki se nenečejo važnejših pogajanji ali kaj podobnega, v parlamentu pa ne osnujejo skupnega kluba ampak ostanejo klubi (Jugoslovanski, demokrati, HRSS in bosanski) kakor doslej, da opozicija ne bo imela škode vsled pravil beograjske skupščine. Ta pravila pripuščajo namreč za vsako razpravo vsakemu klubu po dva govornika in če bi imela opozicija samo en klub, bi se pri vsaki razpravi lahko oglasila le dva njena govornika.

Za skupno delo in nastopanje opozicionalnega bloka so merodajne glavne točke sporazuma, na katerih je temeljila Davidovič-Koroščeva vlada in katere so bile tudi podane v nastopni izjavi te vlade. O političnem delu svojega posvetovanja pa voditelji opozicije ne izdajajo nobenih obvestil, ker jih ni treba, ko je opozicijonalni blok postal politična celota na znotraj in zunaj in ko je najboljši odgovor in vse vesti iz vladnih krogov o nesoglasju in razcepitvi opozicije.

Objavljeno obvestilo enotne opozicije, podpisano v imenu Jugoslovanskega kluba od dr. Korošca, v imenu demokratov od Davidoviča, dr. Marinkoviča in dr. Kumanudija, od Hrvatske zajednice in Radičeve stranke od dr. Poliča, Pavle Radiča in dr. Nikiča, od Jugoslovanske muslimanske organizacije od dr. Hrasnice in od neodvisnih radikalov od Nastas Petroviča, se glasi:

»Zastopniki strank narodnega sporazuma so na sejah 23., 24., in 25. februarja 1925 sklenili sledeče: 1. Zastopniki sporazumnih strank ugotavljajo, da so njihove stranke odobrile politiko narodnega sporazuma in da so izvoljeni pri teh volitvah z izrečnim mandatom, da do konca izvedejo to politiko. 2. Da so se stranke, iz katerih je sestavljena današnja vlada, po načinu, na kateri so izpeljale volitve, izključile za sedaj iz vsakega sodelovanja v dovršitev narodnega sporazuma. Sporazumne stranke niso mogle v današnje sestavljenem parlamentu niti posamezno niti skupno iti v nobeno zvezo z sedanjim radikalnim klubom kot celoto, ker so poslanci tega kluba za geslo proti sporazumu še vedno radi tega, ker sporazumne stranke ne marajo in ne smejo v nobeni obliki odobriti takega načina vršitev voli-

VVSAKI PRALNICI NAJDE SE ZLATOROG MILO.

ZLATOROG

vzeli najenergičnejše ukrepe, da preprečijo ustvaritev takega usodepolnega položaja.«

Sklepi voditeljev strank narodnega sporazuma ne potrebujejo posebnega razlaganja. Taki so, kot so morali biti z ozirom na položaj v državi in še posebej z ozirom na jasno izraženo voljo večine ljudstva, ki je dalo opoziciji dobrih 300.000 volilnih glasov več kot pa takozvanemu nacionalnemu bloku. Kakor se je narodna volja odločno pokazala, tako bo tudi enotna in složna zveza opozicije v skladu s to voljo zvesto in odločno nadaljevala boj proti nasilju in korupciji ter vodila edino mogočo in koristno politiko bratskega sporazuma med Slovenci, Hrvati in Srbi.

Polažavajo jih jedino
Aspirin-tablete Bayer

Pazite na medro - belo - rdečo pečatno znako.

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imám močno obleko, ker sem kupil suknó v vele trgovini R. STERMECKI v Celju štev. 24, katera razpotilja trpežno suknó m D 60 —, močen še jot m D 70 — fui kamgarná m D 90 —. Iustrovani cénik z črez 1000 slikami se pošlje vsekmu zastonju, zrcí od sukna kamgarna in razne manufaktur. ne robe pa samo za 8 d i na ogled. Kdo pride z vlakom osebno kupovat, dobi naku u primeño povrnite vožnje. Naročila črez D 500 — pošt. Trgovci engros cene.

NOVE KNJIGE.

Božične in druge mladinske igrice. Zbrala S. M. Serafina Zdolšek, šolska sestra v Mariboru. Založba Tiskarne sv. Cirila. Obseg 80 strani. Cena 11 D. Knjižico smo že zelo potrebovali. Saj ni bilo za razne božične in druge prireditve dobiti primernih iger. Knjižico tople priporočamo.

Ziv pokopan. Po angleškem izvirniku A. Bennett priredil Paulus. Založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Obseg 144 strani, cena 8 D. To je X. zvezek Cirilove knjižnice. Povest je jako mična, zato bodo gotovo vsi prav radi segli po nji.

Spominjajte se Dijaške večerje!

Skof dr. Karlin se je končno poslovil od rajnega kot njegov bivši tovariš pri višjih študijah v Rimu, starokrščanskimi in v prve krščanske spomenike v kleščanimi besedami, ki se glasijo: Anton, srečen v miru!

Škofovim ganljivim besedam je sledila iz ust cerkev na stolnem koru latinska žalostinka. Petje je bilo spremljano od orgel in pozavn.

Izpred stolne cerkve na pokopališču.

Po končanih mrtvaških svečanostih v stolni cerkvi se je začel sprevod izpred cerkve na magdalensko pokopališče na Pobrežje. Pogreb je vodil gospod stolni dekan dr. Tomažič ob asistenci dr. Medvedovičev g. profesorja Vrežeta in braslovškega g. dekana Martina Medved. Sprevodu na čelu je igrala železničarska godba, bili so Orli, duhovščina, za krsto pokopnikovi sorodniki, za temi g. veliki župan ter zastopniki vseh mariborskih oblasti, uradov, organizacij, društev in ljudske množice vseh slojev, stanov in obeh narodnosti.

Sprevod je bil dolg od stolne cerkve do Pobrežja in še ob vsaki strani je bilo natrpano polno ljudi, ki so gledali, a niso mogli v vrsto.

Na pokopališču je gospod stolni dekan opravil pogrebne molitve ob odprttem grobu in se med intencijami navzočih v kratkih besedah poslovil od nezabnega naražnega, kateremu dolguje cela Slovenija trajno hvaljeni spomin.

Poslovilnim besedam g. dr. Tomažiča je sledila kot zadnje slovo nagrobna pesem »Blagor mu«, katero je pelo društvo Drava.

Tako je torej končala zadnja pot vsem nezabnega nam dr. Medveda. Legel je s pokojnim v grob mož, ki je znal na svoje blago srce pritegniti vsacega, kateremu je bil pridigar, učitelj, prijatelj ter znanec in takih mož je bilo doslej med nami malo, a še ti, ki so bili, so nam zašibog zadnja leta po preobratu legli v prezgodnji grob.

Pogreb mons. dr. Antona Medveda.

Koliko znancev ter prijateljev, oboževateljev in onih, ki so ga spoštovali, je imel rajni dr. Medved v življenju, je dokazal njegov veličastni pogreb v soboto popoldne. Najstarejši Mariborčani so rekli po pogrebu: Toliko ljudstva iz vseh stanov se ni videl doslej Maribor pri nobenem sprevodu, kakor pri dr. Medvedovem zadnjem soboto.

Ljudi prešteti, ki so šli v sprevodu in onih, ki so v tesno strnjnih vrstah gledali sprevod, ker se niso mogli več uvrstiti, je bilo nemogoče. Dr. Medveda je spremjal na njegovi zadnji zemeljski poti celi Maribor ter zelo veliko ljudi iz mariborske okolice. Pogreb, kakor ga je imel v soboto pokojni dr. Medved, je imel samo on, ker je bil tako od vseh priljubljen, pri vseh znan in od otroka do najstarejšega globoko spoštovan.

Pogreb pokojnega dr. Medveda bo postal Mariboru in vsem onim, ki so se ga udeležili, v nezabnem spominu.

Pred hišo žalosti in v stolni cerkvi.

Dr. Medved je umrl v mariborski bolnici in od tamkaj so ga prepeljali pod streho njegovega tovariša, g. stolnega župnika Moravca, kamor je pokojni v življenju zahajal najrajše. V pritličju stolnega župnišča so truplo pokojnega položili na mrtvaški oder.

V četrtek, petek in še v soboto predpoldne je bilo stolno župnišče oblegano od Mariborčanov, ki so šli vse še enkrat pogledat in pokropiti svojega ljubljence. Vse te dni je bilo pred hišo žalosti toliko ljudi, da je moralna policija kropilice uvrščati, sicer bi bilo prišlo do prerivanja in gneče.

Politični ogled.

Država SHS.

Ker so volitve dne 8. februarja pri vsem tem, kar se je počenalo od strani radikalov in samostojnih demokratov, pustile nespremenjene postojanke Slovencev in Hrvatov in ker je opozicija dobila povrh še dobroih 300.000 glasov več kot pa vladna zveza, so začeli tudi radikali razmišljati, da ne bo šlo drugače kot s sporazumom. Nezadnja večina ni dovolj varna in radikal tudi dobro vidijo, da bi imeli pri nadaljevanju zveze s Pribičevičevimi demokratimi samo škodo. V svojih zahtevah so postali demokrati celo drzni. Zahtevali so več vladnih mest kot so jih imeli doslej, v prvi vrsti pa ministrstvo za notranje zadeve. Radikal na zahteve ne odgovarjajo, pač pa često pokažejo, da ne misijo dati, ampak vzeti.

Za pondeljek sklicana seja ministrskega sveta, na kateri bi se imelo razpravljati o tem, kdaj najda vrla ostavilo, je bila v poslednjem trenutku preložena. Pašič je sklical samo sejo radikalnih ministrov. Ta Pašičev korak je vzbudil med samostojnimi demokratimi živahnno zanimanje in potrost. Radi tega je Pribičevič s svoje strani sklical v ministrstvo za prosveto svoje ministre. Ta razcepljenost in ločene seje ob teh vladnih skupin se živahnno razmotrovajo in spravljajo v zvezo z najnovješjo smerjo nekaterih radikalov, ki so uvideli, da ne morejo voditi sedanje politike in da se morajo v glavnem na ta ali oni način približati glavnemu vprašanju naše državne politike, to je ustvarjanju sporazuma. Radikal niso o svojih konferencah dajali nobenih obvestil.

Z ozirom na dosedanje delo radikalne stranke in njen sedanje vodstvo ima opozicija najtehtnejše vzroke, da sumi neodkrivornost in nove prevare. Danes se dobro vidi, kako velika napaka je bila, da se ni pred štirimi mesci, pustilo Ljubi Davidoviču nadaljevati uspešno politiko sporazuma. Četudi bi se danes hoteli vrnilti na to črto, so bile vendar vse težave nepotrebne. Edini stvarni izhod iz krize so nove in take volitve, ki bi dale točen izraz ljudske volje. Združena opozicija je dolžna zastaviti vse svoje velike možnosti, da izzove nove volitve, ki bi dale tak parlament, ki bi bil stvaren izraz ljudskih želj.

Smrt nemškega državnega predsednika.

V soboto zjutraj je umrl prvi predsednik nemške republike Friderik Ebert. Pokojni državnik se je rodil 4. 2. 1871 v Heidelbergu. Kot rokodelc-sedlar je prepotoval celo Nemčijo ter je neumorno in uspešno snoval delavske strokovne organizacije in politično socialdemokratsko stranko, kateri je predsedoval od leta 1913. Leta 1912 je bil prvi izvoljen za državnega poslanca, po sprejetju weimarske republikanske nemške državne ustawe leta 1919 je postal državni predsednik. Po ustavi se izvoli za predsednika kandidat, ki doseže popolno večino glasov, če pa take večine ni, se pa črez 14 dni volitve ponovijo in tedaj zmaga kandidat, ki dobi največ glasov. Če sta dva enako močna, pa odloča žrebanje. Smrt predsednika Eberta je težka preizkušnja za Nemčijo. Svet vznemirja misel, da bi mogli pri volitvah novega predsednika zmagati združeni odkriti in prikriti monarhisti. Republikanci — socialisti, Katoliški centrum in demokrati — mislijo postaviti kot skupnega predsedniškega kandidata voditelja centra in višnjega kanclerja dr. Marxa.

Italija.

Poslanska zbornica se skliče dne 23. marca ter bode izborovala do dne 9. aprila. Delovni program bo obsegal proračun in par manjšembnih zakonskih načrtov. Zakonskih načrtov o tisku in tajnih društvin pa vrla baje v tem kratkem zasedanjune predloži. S tem hoče podpreti prizadevanja, da se aventinska opozicija vrne v parlament. Opozicijske skupine na Aventinu doslej še niso sprejele gotovih sklepov glede svojega ravnanja ob morebitnih volitvah. Močno stanje je za to, da se opozicija volitev vzdrži, o ddruge strani pa se uveljavlja prizadevanje, da se osnuje skupen volilni blok aventinske in parlamentarne opozicije. Za tem načrtom stoji baje sam Giolitti.

Kr. policijski komisariat v Mariboru.

Štev. 371/34-25.

Maribor, dne 23. februarja 1925.

Uradni popravek.

Uredništvo

periodičnega lista »Slovenski Gospodar« v roke odgovorn. urednika g. Januša Golec-a

Maribor,
Frankopanska ul. 20.

Z ozirom na članek »Ustavili so nas«, »Zakaj je bil torej naš list ustavljen«, v Vašem listu z dne 19. februarja 1925, št. 10, blagovolite objaviti v Vašem listu v eni prihodnjih števil poslovno na § 19 tisk. zakona z dne 17. 12. 1862 avstr. drž. zak. št. 6 za leto 1863 slediči po pravak:

Ni res, konzorciju »Slovenskega Gospodarja« ni bilo nobenih sprememb, zato se tudi niso mogle prijaviti, temveč res je, da so glasom uradnih ugotovitev pri konzorciju »Slov. Gospodarja« nastale med izhajanjem lista sprememb, ki se niso prijavile, vsled česar je bil primoran tuk. urad prijaviti državnemu pravdnosti v smislu § 11 tiskovnega zakona izdajatelja, odgovornega urednika in tiskarja, kar bo dalo povod, da obravnava to zadevo pristojno sodišče.

Ni res, da bi bil moral policijski komisariat, ako je bil menja, da g. Vladimir Pušenjak nima zakonito zahtevanih lastnosti kot odgovorni urednik že leta 1921 njegovo

prijava zevniti in zahtevati drugega urednika, temveč res je, da je bila glasom za vsekogar veljavnega določila § 10 tisk. zak. dolžnosti, izdajatelja, odnosno odg. urednika, odnosno tiskarja, čim jim je postalo očito, da je prijavljeni odgovorni urednik Vladimir Pušenjak v svojstvu kot narodni poslanec in tudi drugače večinoma odsoten iz Maribora in tedaj ni zamogel opravljati poslov odgovornega urednika, to spremembo oblasti prijaviti.

Ni res, »da se je utemeljitev ustavitev mora napraviti, četudi juridično nikakor ne drži, res pa je, da se je začasna ustavitev izhajanja »Slovenskega Gospodarja« in prepoved nadaljnega izhajanja »Straže« izrekla na podlagi uradnih ugotovitev, ki so v obeh slučajih označene točno v zadnjih odlokih.

Ni res, »da je ustavitev »Slovenskega Gospodarja« in »Straže« Žerjavovo delo, pri čemur mu je seveda pomagal gospod veliki župan dr. Pirkmaier, od katerega je odvilen policijski komisariat«, temveč res je, da je policijski komisariat kot policijska oblast I stopnje izdal tozadevne odloke po uradoma izvršenih ugotovitevah.

Vodja policijskega komisarijata, policijski nadsvetnik:
Kerševan.

Br. 127/pov.

»Slovenski Gospodar« št. 10 iz 1925;

uradni popravki.

Uredništvo »Slovenskega Gospodarja«

Mariboru.

1. Z ozirom na članek, ki je bil objavljen v Slovenskem Gospodarju štev. 10 z dne 19. februarja 1925 pod naslovom »Liberalni advokat dr. Milan Gorišek«, Vas pozivam, sklicujoč se na par. 19 tiskovnega zakona od 17. XII. 1862 avstr. dr. zak. št. 6 iz leta 1863, da objavite v prvi ali drugi številki Vašega lista, ki izide po prejemu tega poziva, nastopni popravek:

Ni res, da se je dr. Milan Gorišek, odvetnik v Št. Lenartu s pomočjo velikega župana dr. Pirkmajera polastil okrajne hranilnice, res pa je, da dr. Milan Gorišek ni niti v direktoriju, niti v upravnem svetu, niti v gerentstvu okrajne hranilnice v Št. Lenartu, in da bode glede osebe gerenta pri okrajni hranilnici še le odločilo ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani.

2. Z ozirom na članek, ki je bil objavljen v Slovenskem Gospodarju štev. 10 z dne 19. februarja 1925 pod naslovom »Pri Sv. Antenu v Slov. gor.« Vas pozivam, sklicujoč se na par. 19 tiskovnega zakona od 17. XII. 1862 avstr. dr. zak. št. 6 iz leta 1863, da objavite v prvi ali drugi številki Vašega lista, ki izide po prejemu tega poziva, nastopni popravek:

Ni res, da je dal veliki župan dr. Pirkmajer arretirati agitatorje SLS, ker sta Lipold in Gorišek morala nepravilno zapustiti Sv. Anton, res pa je, da je bilo 6 fantov in 1 oženjeni moški, ker so glasom ovadbe izvršili nasilni napad na avtomobil, v katerem se je vozil dr. Lipold, v svrhu preiskave predvedenih srezkemu poglavaru, kjer so bili takoj po zaslisanju še istega dne zopet izpuščeni.

Srezki poglavar Maribor, levi breg,
dne 25. 2. 1925.

Dr. Ipavc.

Prireditve.

Središka orlovska mladina priredi v nedeljo, d. 15. marca v Društvenem domu v Središču svojo III. telovadno akademijo. Spored obsega 15 izbranih telovadnih točk, ter obeta po svoji pestrosti prekositi obe dve dosedanji akademiji. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopina sedeži 8 in 7, stožiča 4 D. Domačini, okolčani ter bližnji Orli in Orlice, prijazno vabljeni. Bog živil!

Ormož. Katoliško prosvetno drštvo oziroma Marijina družba priredi dne 8. marca po večernicah ob pol 16. uri v Katoliškem domu igri s petjem »Ljubezen Marijinega otroka« in »Strahovi«.

Orlovske odsek na Polzeli ponovi dne 8. marca A. Medvedovo tragedijo v 5. dejanju »Za pravdo in srce« v dvorani g. Novaka v Gržah. Začetek ob 3. uri popoldne. Igra opisuje kmetski upor v 16. stoletju. Prijatelji mladine, uljudno vabljeni! Bog živi!

Tedenske novice.

Duhovniške vesti in spremembe. Prihodnjo nedeljo 8. marca bosta pri sv. Jožefu v Studencih pri Mariboru premicrala dva mlada kapucinska patra Eduard Vogrin in Hugolin Prah. — Bivši provizor na Pernicah g. Martin Verzelak je nastopil bolezenski dopust in se je nastanil pri sv. Janezu pri Marenbergu. Prestavljeni in nastavljeni so sledeči gg.: Karol Lampret pride za župnika na Pernice. Anton Rantaš je nastavljen kot kaplan-ekspozit v Veliko Poljano (Prekmurje), Janez Greif je prestavljen iz Št. Ilja v Slov. gor. v Turnišče v Prekmurje. V Št. Ilj pride Franc Babšek. Janez Ogulin je prestavljen na Tinje na Pohorju.

Županom in krajevnim organizacijam SLS! Te dni izdamo malo knjižico: »Kako pravilno sestavljati in popravljati volilne imenike?« Knjižica poljudno in priprosto razlagata zakon o volilnih imenikih; priloženi so tudi obrazci za uradno popravo, reklamacije itd. Knjižica bo stala 2—3 dinarje. Naroča se pri: Tajanstvu SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Prepis stalnih volilnih imenikov za skupščinske volitve. Ker so predsedniki volilnih komisij odnesli stalne imenike in se isti sedaj nahajajo v Beogradu, si

morajo občine nemudoma pri okrožni sodnji narediti uradni prepis. Za ta prepis je treba plačati odškodnino, ki pa ni velika. Župan, ki do 21. marca ne bo predložil okrožni sodnji uradno popravo volilnih imenikov za skupščino, pridreže v neljub položaj, da bo kaznovan po določilih zakona o volilnih imenikih. Zaupniki, opozorite gg. župane na to okolnost.

Izterjevanje davkov. Pod sedanjem Pašičem in Žerjavovo vlado se marsikaj godi, kar ni prav. Dočim Žerjavov poslanec Pivko po shodih govori, da bo znižal davke, pa dobivajo kmetje in obrtniki položnice od davnih uradov, na katerih so napisane ogromne svote. Taki, ki so leta 1924 plačali vse davke, dobivajo terjatve za »zaostanke«. Govori se, da je finančna oblast dobila nalog, da mora še za nazaj izterjevati davke, torej še za leto 1924. Strašno je to! Kam bomo prišli? Kmetje in obrtniki iščejo posojila za plačevanje davkov in pristojbin. Začenja se zopet doba splošnega zdolževanja.

Mi ostanemo trdno in zvesto na strani naših poslancev; le vtrajajte! Tako se glasi sklep županov in zaupnikov iz okraja Maribor na zaupnem sestanku dne 2. marca. Pod predsedstvom gospoda Florjančiča se je tega dne zbralo v Mariboru lepo število najboljših mož iz mariborskega okraja. Poslanec Žebot je poročal o položaju ter o pripravah za bodočnost.

Zaprti poštni uradnik se piše Vladimir Koser; Koser je iz Sv. Lovrenca v Slov. gor. pa z njim niso niti v sorodu. Od Sv. Jurija ob Pesnici smo prejeli to-le: Zadnji dopis v Vašem listu »Smola nadučitelja Robnika« temelji deloma gotovo na netočni poučenosti piscev. Kolikor zadeva nadučitelja Robnika, se mu ne more dokazati, da se je dal plačevati od Südmarke ali Šulferajna; glede naše finančne straže pa se tukaj tudi nikjer ni govorilo o tem, da bi se bila udinjala Robnikovi politiki. Toliko resnici na ljubo. — F. S.

Zalostna novica od Sv. Jurija v Slov.gor. Dne 23. srečevana se je smrtno ponesrečila 20 letna Antonija Ornik, hčerka ugledne družine Franca Ornika v Srednjem Gasteraju. Pri kuhanju svinjske piče se ji je vnelj obleka, ker ni bilo hitre pomoči blizu, je ista na njej popolnoma zgorela ter se je tako opekla, da je črez par ur v groznih mukah izdihnila svojo blago dušo. N. v. m. p.

Zgodnja kača. Posestnik iz Št. Ilja v Slov. gorica nam poroča, da je te dni naletel v svojem gozdru na dolgo belouško.

Razno od Sv. Boljenka v Slov. gor. Volitve so začela župnijo izpadle častno, dasi so razni Murščki, Murki in drugi pehali za Pivko in Puclja. En del župljanov je na volišču v šoli oddal voje glasove naši SLS. Bišanci pa so šli v Gočovo ter tam skupno z Gočovci pokazali, da ne marajo Žerjavovih cekinov. Dr. Šalamonov shod pri Muršaku je donesel Pivku 16 kroglič; še bolj klaverino si je pa obnesel Gorišekov poskus, da pridobi z imenovanjem Murka iz Biša in Krambergerja iz Gočeve v krivijo vzpostavljeni okrajni zastop Sv. Lenart volilce iz teh dveh občin za Žerjava; dva Murkova glasa iz Biša in trije Krambergerjevi iz Gočeve je bil celi profit; Bišanci in Gočovci teh dveh niti za župane ne marajo, pa misli Gorišek, da imata kak vpliv na občane! — Naj omenim še dopisunčeka v »Kmetijskem listu«. Bahato se je razkoračil v »imenu vseh vseh samostojnih biščkih in gočovskih kmetov«, prorokoval smrt in pogin vsem klerikalcem, zlasti pa obljubljal obračun našemu gospodru župniku! Pa 8. srečan je odnesel našemu gospodeku Drágotu vso zmago, ves obračun. Niti njegovi plakati na vaški lipi ga niso mogli izvleči iz blata! Da, da, vse je volilo te »farje«, kakor si se sam izrazil na dan volitev! Pomni: zvezda Murkova je šla v zaton! — V tekočem tednu smo imeli v Bišu »potujoči kino«. Ko pa je odšel, se je posestnik izrazil, da v celi okolici ni našel tako neolikanega občinstva! Ni čuda, prvi večer je kričal biščki Murko ter oponašal ljudem siromaštvo, drugi večer so se pa fantje steplkar z noži, da je trebalo opolno iskati zdravnika! Zalostno in grdo za vse! Minul je pust z raznim sokolskim, orjunkim in drugimi plesi, katere so tudi naša dekleta, prav pridno obiskovala. Se bodo spomenovale kedaj?! Pri Sv. Trojici se vršijo prihodnje dni duhovne vaje za fante. Mladenci, katerim vam je mar dobro ime in pošteno sreco, običajno nih!

Kmetijskim strokovnjakom! V Sloveniji bo popolnit že v kratkem 3 mesta kmetijskih strokovnjakov v javni službi. Gg. tovariši, ki bi se za nameščenje v drž. službi zanimali, dobe natančneje informacije potom društva. Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo, Maribor — vinarška šola.

Smrt našega pristaša v Središču. V petek, dne 27. februarja je izdihnil svojo blago dušo posestnik Matija Bedekovič. Bil je dober bojevnik v naših vrstah in dolgoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Da pa je bil tudi splošno priljubljen, je pokazal veličasten pogreb, katerega se je udeležil središki Orel in velika množica srediških faranov. N. v. m. p.

Novice od Št. Jošta na Kozjaku. Letošnji predpust je bil zelo živahan. Razdeljeni na štiri volišča in kljub slabemu vremenu smo v enotni in mnogobrojni

du Kudru iz Griž in gospodu Turnšku iz Polzele, ki sta imela pri nas na Svečnico krasen shod. Gospodoma prav lepa hvala za trud, »mi pa ostanemo, kakor smo bili, enega duha, ene krvic! — Na pustno nedeljo se je pa razgibala naša mladina. Možje in fantje so uprizorili igro: »Kmet Herod«, dekleta pa: »Zakleta soba v goštini pri zlati goski. Fantje so svoje vloge izborno rešili. Gašpar in Matijče sta igrala tako izbornno, da bolje ni mogoče. Smo se vsaj enkrat pošteno nasmejali. Tudi dekleta so svojo težko igro primeroma dobro pogodile, samo poznalo se je, da je bilo premalo vaj. Bila je častna tekma, a takrat so možje in fantje odnesli venec zmage. Ve dekleta se pa ne dajte ugnati na potu tumske in srčne izobrazbe. Poslušalcev je bilo veliko in so bili zelo zadovoljni. — »Slov. Gospodarjev« prihaja k nam 22, »Domoljuba« 2, »Glasnikov« 33, »Bogoljubi« 3, misijonskih listov 11. V misijonsko družbo je vpisanih pol stotine, v svetem letu se pa hoče nekaj družin posvetiti presv. Srcu. — Če še omenim, da smo imeli v tako malih župnijih in tako kratkem času kar 5 porok in 8 krstov, je več kot dokazano, da je bil letošnji predpust zelo živahen. Smo pač fantje od fare! Živijo!

Požar pri Sv. Štefanu pri Šmarju. Dne 16. februarja t. l. je v Tajnkovi hiši, stojeci blizu podružnice Sv. Janeza Krstnika v tukajšnji župniji izbruhnil požar, ki je razen te hiše upepel celo cerkveno hišo; pri podružni cerkvi pa vso streho in deloma notranjščino zvoznika. Tudi blagodenči zvon je bil pri tej priliki poškodovan. Žalosten prizor nudi sedaj prej tako ljubezljiva cerkvica. Škoda je ogromna. Da se mora ta starodavna podružnica popraviti, trkajo okoličani na mila srca, da jim pomagajo na ta ali drugi način. Milodare hvaležno sprejemata župnijski urad Sv. Štefan (p. Šmarje pri Jelšah).

Iz Št. Lenarta nad Laškom. Že dolgo se iz našega Št. Lenarta ni oglašil noben dopisnik, tudi jaz bi se ne, a so me prisilil naši »vrli« slabostojneži. Torej, prosim nekoliko prostora v Vašem cenjenem listu: Volilna borba je za nami. Kakor vedno, tako so tudi zdaj udrihali nasprotniki po nas, našem časopisu in po duhovnikih, kar pa nam nič ni škodovalo, ampak še koristilo, ker marsikateri je še opravem času ovidel, da so temelji drugih strank narejeni iz lažnjivih obljub in hujskanja proti veri in duhovščini, ter je oddal krogljico v prvo Skrinjico. Ker so tako propadli ti samostojni, da so konaj svojega generala Puclja še obdržali, zato se zdaj zaganjajo v nas in nas osebno napadajo s priimki, kakor še zasluzijo sami. Pred volitvami je neki »Masle« trdil, da kateri je kolikaj poskusil vojaški stan, ta ne bo volil SLS. Zdaj lahko vidi, da je večina mož in fantov, ki so poskusili več vojaškega stanu, vojno in ujetništvo, volilo SLS. Dotičnik naj ne hodi z maslom na glavi na solnce, in naj se nikar ne ponaša s svojo vojaščino, ki je ni dalje služil kot 2 meseca, a še to v Ljubljani. Svetujemo mu, naj napram nam miruje, in rajši zapoge tisto »rebarsko pesem«: »Jutri bomo pa žganke jejl.« Pa tudi v Malih Grahovšah je en prav »olikan« samostojnež, ki menda nima drugega opravila, kakor da poštene ljudi obira, ter neti preprič in sovraščovo. Zato možje in fantje, zapomnite si te in obračunajte z njimi ob priliki občinskih volitev. Ne dajmo se vladati od takih ljudi, ki pravijo, da se petelin dobro proda, čeprav je sosedov. Stojmo trdno kakor skala in dejujmo za pravično stvar. Za danes dovolj. Če pa se bo petelinček spenjal čez plot domači, dobil jih bo po krači. — Štlenartski »klerikal«.

Iz Slivnice pri Celju. Poročil se je ugleden posestnik in naš zvesti somišljenc g. Štefan Čuješ iz Šmarja pri Jelšah z gdž. Tončko Seličevu, hčerko znane Seličeve rodbine v Slivnici. Mlademu paru obilo sreče!

POROTNA ZASEDANJA.

Porotno sodišče v Mariboru.

Ubijalec.

Dne 2. t. m. se je pričelo v Mariboru prvo letošnje porotno zasedanje. Prvi dan je porota obravnavala dva slučaja. Kot prvi se je zagovarjal 24letni delavec Jakob Bezjak iz Zabovcev radi uboja. Obtožnica mu očita, da je iz maščevanja ubil Franca Feguša, ker ga je ta karal v gostilni Franca Korošca radi prepričljivega obnašanja. Jak. Bezjak je čakal na Feguša pred gostilno in ko je ta ob 4. uri stopil na cesto, ga je udaril ubijalec z ročico po glavi, da mu je zdrobil lobanje in je nesrečno kmalu izdihnil. Ubijalec je pred poroto priznal svoje dejanje, izgovarjal se je pa s pjanostjo in razburjenjem. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe.

V lom.

Radi vloma in tativne sta se zagovarjala istega dne Avgust Punčuh iz Pirane v Istri in Jakob Fras iz Pobrežja pri Mariboru. Dne 14. decembra sta vlamila v Mariboru na Aleksandrovi cesti v trgovino Marije Naveržnik. Odnesla sta večno množino najfinnejših kož in gamaš. Orožniki in policija so tatove kmalu izsledili. Zagovarjala sta se tako, da sta zvračala krivdo drug na drugega. Ker sta bila že večkrat kaznovana, jima je sodišče prisodilo po pet let težke ječe.

Tatinske sestri.

Drugi dan sta se zagovarjale pred poroto dve mladatice, Marija in Ana Kovač. Prva je stara 19, druga pa še le 14 let. Služili sta s svojo materjo pri posestniku Antonu Kohlberger v Šobru v Prekmurju. Posestnik jima je popolnoma zaupal; mladi izprijenki sta pa njegovo zaupljivost izrabili ter ga okradli. Nekega dne je namreč Kohlberger opazil, da sta obe sestri izginili, z njima vred pa je zmanjšalo tudi 35.000 dinarjev. Podal se je sam na zasedovanje ter Ano našel v Novi vasi pri Mariboru, dočim so Marijo prijeli v Varaždinu. Obe sta z ukradenim denarjem veselo živel v družbi raznih moških. Porotniki so potrdili

krivdo tativne in Marija je dobila 18 mesev in Ana 6 tednov težke ječe.

Celjska porota.

Istega dne, kot v Mariboru, se je pričelo porotno zasedanje tudi v Celju.

Uboj.

Pred porotniki je stal Franc Jesenek, 19letni posestnik sin v Boščah pri Vojniku, ki je dne 28. septembra 1924 iz zasede ubil kmetskega fanta Karola Podergajs, fanta Razboršeka pa nevarno poškodoval. Celi uboj je bil prvotno zelo zavit v temo, ker orozništvo dolgo ni moglo izslediti pravega krvca. Prvotno so zaprli pet fantov, ki so bili na porotni razpravi dne 29. novembra 1924 oproščeni. Jeseneka so še le pozneje izsledili. Pred poroto je svoj zločin priznal. Obsojen je bil na poldrugo leto težke ječe.

Smrtna obsodba.

Dne 2. t. m. je celjska porota izrekla smrtno obsodbo nad 24letnim delavcem Francem Podlesek iz Spodnjih Pohancev. Obdožen je, da je umoril in oropal v Vojskem dne 18. oktobra 1924 Ano Klakočer, ki je stanovala polnoma sama v samotno stoječi hiši. Po umoru je zakopal svojo žrtev v kleti med neobrezano peso. Na glavo ji je položil 20 kg težki kamen, da bi nastal sum, da je Klakočer zadela smrt vsled nesrečnega slučaja. Zdravniška preiskava in pa izropano stanovanje so dokazali, da je bila Klakočer umorjena. Sum zločinstva je takoj padel na obtoženca, ki je razprodajal nekatere oropane predmete. Priznal je, da je umorjeno Klakočer v družbi dveh tovarišev okradel, odločno pa je tajil roparski umor. Proti njemu so pa govorili tako tehtni in odločni dokazi, da ga je porotno sodišče na podlagi teh odsodilo na smrt. Podlesek je ta smrtna obsodba hudo pretresla. Ko mu je predsednik sodišča izjavil, da je obsojen na smrt na vešalih, so mu solze napolnile oči.

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU MARCU.

Na vasi v splošnem in pri živini.

V marcu se začne odmikati nadušljiva zima pred osvežajočo pomladjo. Pod vplivom solnčnih žarkov se je stalil sneg in začela ozivljati narava. Kako dobrodejna je moč solnčnih žarkov za ves človeški rod na zemlji, se niti približno ne da povedati. Blagor tistim prebivalcem v mestih, katerih stanovanja so obrnjena na južno stran, da morejo solnčni žarki neposredno padati skozi okna in presevati sobni zrak. Odprimo torej vhode na stežaj zlasti pomladnim solnčnim žarkom, da pokončajo s svojim sevom razne škodljive glivice, ki so se tokom zime naselile v naših stanovanjih. Otrok še ne puščajmo bosomogih na livade, ker je zemlja v marcu še premrzla za prosto tekanje. Cestno in drugo blato spravimo na kupe, da se se sedci ter zvzožimo na polje. Kdor v letošnji suhi zimi ni iztrebil gnojnične lame, hišne mlake in drugih nabiralnikov padavin, ki so bili skoraj vsi prazni, je brezbržen gospodar. Voda v neiztrebljenih nabiralnikih (palnicah) rada zasmrdi in postane nerabna.

Ob lepem vremenu spuščajmo živino čedalje več na prosto (v tekalniča), da se izprehodi, kar prija zdravju živine. V tem času začnejo živali menjati dlako. Zato jih je razen primernega snaženja s krtačo tudi zdatno krmiti, ker so za tvorbo dlake potrebne redilne snovi prav tako, kakor za mleko in meso. Na pašnike živine še ne gonimo, ker je objedanje prvih travnih klic za poznejšo rast trave škodljivo. — Glede vremena se najraje uresničuje sledeča prislovica:

Če v pustu solnce kaže svojo moč,
Prav rada mrzla je Velika noč;
In kar že zgodaj v marcu zeleni,
Pozneje se navadno posuši.

V vinogradu.

V prvi polovici marca se dovršuje rez vinske trte. Pozna rez slabii vinsko trto s tem, da se izceja trtni sok na sveži rezni ploskvi. To izcejanje uategne imeti tudi posledico, da ostanejo najboljša očesca zaprta in ne poženo. Ko se je zemlja nekoliko osušila, začnemo kopati prvo kop. Ob tej priliki moremo gnojiti s hlevskim gnojem ali z umetnimi gnojili, ako tega nismo opravili že v jeseni. Vsled izredno milega zimskega vremena v letošnjem letu so mnogi vinogradniki prvo kop že dovršili, kar je vsekakor hvaležno in koristno, če pomislimo, da je v lanskem letu vsled neugodnega vremena tu in tam izostala druga in tretja kop in da so nekateri večji vinogradniki z nezadostnim številom vinskih družin takrat komaj prvo kop za silo obavili (n. pr. Osterberger v Halozah). — Vežemo locne in stavimo kolje, ki naj bo vsaj 2 m dolgo, da moremo poletni mladike brez škode za razvoj nanj privezovati. Režemo ključke od amerikanske trte na dolgost 40—45 cm ter jih polagajmo do časa cepljenja v zemljo, in sicer na neprevlaženim in ne presuhen prostoru. Tla, ki so bila v jeseni rjolana, je poravnati in nakoliti. Ako niso premrzla in premokra moramo začeti s sajenjem enoletnih ali dveletnih cepljenk. Pri sajenju je trete 2 cm visoko zasipati s peskom ali rahlo zemljo, ker bi se sicer utegnilo pripetiti, da bi se posušile.

V sadonosniku.

Mesec marec je tisti čas pred rastno dobo (vegetacijo), ko imamo v sadovnjaku navadno največ posla. Vršimo snaženje sadnega drevja, dokler ne začne poganjati. Pravilno osnaženo sadno drevje je pač najlepše spričevalo umnega sadjarja. Dokler bomo opazovali zanikernost in malomarnost v tem oziru, se ni nadejati znatnega napredka v sadjereji. Kakor sramot-

no je za vsakega poljedelca, ki pusti rasti plevel na polju, prav tako nečastno je za vsakega sadjarja, ki trpi zanemarjeno drevje v svojem sadovnjaku. Gleda snaženja sadnega drevja, kakor važnih sadjarskih opravil sploh, je treba, da se posestniki sadnega drevja, ki niso strokovnjaki, dado podučiti od večih sadjarjev. Koliko nedostatkov se vrši v tem oziru dan na dan, se ne da povedati. Največkrat vidimo napake pri žaganju veje. Veje odžagamo tako, da izpade rana kolikor mogoče majhna. Zagati torej ne smemo pošev, marveč z rastjo veje v navpični smeri. Rane na mladem drevju, ki niso večje od 5 cm v premeru, zacelijo navadno same ob sebi, ako smo jih obrezali z ostrim nožem na rezni ploskvi. Takšni ran ni treba zamazati. Večje rane, zlasti na starem drevju, pa je treba na vsak način prevleči s cepilno smolo ali katranom, da jih obvarujejo pred gnilobo. Votline v starem drevju izstrgajmo s kakšnim strgalnikom ter zadelajmo s cementom. Mlado drevje, ki smo ga vsadili pred par leti na stalen prostor, je pregledati ter po potrebi obrezati. Če smo odstranili vse pregoste veje v mladosti, ne bo treba žagati pozneje debelih vej na starem drevju, s čemer prihranimo drevju ogromne izgube hranilnih snovi, ki so bile potrebne za prirast nepotrebnega lesa in celitev ran. — Tu in tam opazimo, da gredo mlada drevesa dokaj hitro kvišku, dočim ostajajo debla šibka ter kažejo gladko, napeto kožo. Na takšnem drevju je treba pospešiti delitev debla s primernimi zarezami v skorjo. To storimo, ako prerežemo z ostrim nožem kožo na deblu v eni črti od vrha do tal, in sicer na dveh nasprotnih straneh. Paziti moramo pri tem poslu, da prerežemo samo kožo in ne ranimo lesa. Če najdemo krepko rastoče drevje, ki ne rodi, storimo najbolje, če ga precepimo s primerno sorto. V tem slučaju cepimo v razkol ali pa v zarez. V marcu je tudi še čas za sajenje sadnega drevja. Dobro je storil tisti, ki je pripravil jame in kolje v jeseni ali tekom zime, ker bo posel sedaj lahko in hitro izvršil. — V drevesnici cepimo divjake pri tleh ali na vrhu debla. Okultante priežimo na čepe, ako tega nismo storili v februarju. V jeseni zrigolani svet za nov drevesnični letnik zasadimo z divjaki primerne debelosti, katere bomo pozneje v avgustu očesali na mestu.

Na polju in travnikih.

Na njivah je najprej prebranati vso jesensko oranje. Kar ni bilo preorano pred zimo, preorjimo sedaj v pomladji, čim vreme dopušča. Ko se je zemlja nekoliko scedila in osušila, je sejati oves, letni ali jari ječmen, jaro pšenico, grašico in bob. Te setve so navadno boljše, čim ranje se posejejo. Za tem je pripravljati zemljo za koruzo in krompir. V pomladji je vselej več branatnega orati. Večjo korist imamo namreč, ako v jeseni globoko orjemo, spomladi pa dobro branamo, kakor če v pomladji gnojimo in orjemo. Ozimino je prebranati ali prevrgati, da pretrgamo prsteno skorjo ter s tem omogočimo pristop zraka do koreninic.

Na travnikih se poslužimo travniške brane v polnem obsegu. Njeni premakljivi zobje naj okopajo vso travniško zemljo kar najtemeljitejše. Izpulijo pa naj tudi vso mahovino in nadležni plevel, ki duši travo.

Na vrtu.

Na prisojnih mestih sezemo grah, peteršilj, mrkev, zeler, solato, rano zelje in ohrov. Koncem marca moremo sezati tudi pozno zelje, karfijol, paradižnike, patležan (Eierfrucht) in papriko. S sajenjem fižola, melon itd. je treba še počakati, ker so te rastline proti mrazu zelo občutljive, dočim grah prenese brez škode mráz od 4 stopinj. C. Vrno zemljo kopajmo in gnojimo. Vrnice, ki so prezimile na prostem odkrijemo in obrezemo.

V kleti.

Zapolnjujmo vino v sodih z vinom enake kakovosti in zračimo kleti v topnih dneh. Prvokratno pretakanje najmočnejših vin smo obavili v prejšnjem mesecu. Prazne sode zvezplajmo redno vsakih 6—8 tednov, pri čemer se poslužujmo zažveplalnikov, ako nimamo tankih azbestnih žveplenih trakov, pri katerih žveplo pri gorenju ne odpada. Z drugim pretakanjem čakamo še najmanj do srede aprila, ko se začenja kletna toplina znaščno spreminja. Prepogosto pretakanje vino slabih, ker mu jemlje preveč alkohola in dišečin, od katerih je odvisna v prav veliki meri vrednost vina. Zategadelj ravnajo slabo vinske trgovine, ki vina vsled pomanjkanja primerne posodo prelivajo često iz sodov v sod, bodisi zato, da jih morejo držati v zapolnjenih sodih ali pa, da dobijo kletni prostor za druga vina. Iz tega je tudi umevno, zakaj so stara vina, četudi drugače brezhibna, glede alkohola revnejša, kakor so bila v svoji mladosti. Ako nam je vino po prvem pretakanju porjavelo, ga čistimo z želatino ali rastlinskim ogljem (epitonom, enokarbonom). Da se napaka ne ponovi, mu dodamo obenem 3—5 g natrijevega bisulfita na 1 hl.

V čebelnjaku.

Čim nastane toplo vreme in se dvigne temperaturo v senci na + 8° C, se čebelice podajo v naravo, da se očistijo. Da solnčni žarki prezgodaj ne zvabijo čebelice na plan, je treba žrela panje obsenčiti, kajti v mrzlem zraku na prostem pod + 7° C bi čebele otrpnile in umrle. Čebele, ki se zvečer, ko so vrnilne od trebitve v panji, dolgo časa ne morejo umiriti, ali ki tekajo nemirno po bradiči so najbrž brez matice. Če nimamo matice v rezervi, bo treba misliti na zdrženje, ko bo kazal toplomer nad + 8° C. Ponajveč odletajo in umirajo na prostem blehne in ost

grebljico, ali pa izvlečeno in očistimo oljnato lepenko, ki smo jo pri vzimljenju dali na dno panja. Mrteve čebele pregledajmo pazno, da se med njimi ne nahaja morda tudi matica. Če imajo čebele malo ali celo nič obnizine, naj se natrosi na sat pristna pšenica, ržena, bobova ali grahova moka ter naj se postavi pred čebelnjak, da se morejo čebele poslužiti tega surogata za prehranjevanje zalege. Če primanjkuje medu, naj se čebele v topih dneh krmijo s toplo sladkorno raztopino, odnosno z razredčenim medom, v mrzlih dneh pa s pokladanjem kandira v koščkih. Če bi čebele trpele žejo, kar se pozna po debelih zrcnih strnjene medu v melu se v mrzlih dneh, ko čebele ne morejo izletati, lahko napoji čista gobica in potisne do gnezda. V toplem času pa naj se postavi pred čebelnjak koritice z vodo, na kateri naj playajo deščice, da bi čebele ne utonile.

V marcu kmečko delo se začenja.

V vinogradu, v vrtu in na njivi;
Solnce nad naravo se razpenja,
Svet v pomladni se budi milini.

Vekoslav Štampar.

Naravoslovni podatki. Državni kmetijski kemični zavod v Mariboru želi naslednje podatke: Spomladni se ugotovi, kdaj pridejo: *Sturnus vulgaris* (škorec), *Chelidon rustica* (kmetska lastavica z belim grlom), *Ciconia ciconia* (štorklja), *Cuculus canorus* (kukavica) in *Scopula rusticola* (kljunač) same ali pa nekaj ptic v malem številu. Kedaj so se pojatile ptice v jatah in kdaj so se trajno naselite. Na katero stran so jate odletavale, to je, proti severu, iztoku ali zapadu. Za kljunače naj se javi, kdaj se je pojavit in kdaj je odšel. Če je ostal trajno in če je gnezdel. Za kukavice naj se javi, kdaj se jo je prvkrat zapazilo in kdaj je prvkrat zakukala.

Mariborski tržni dan. Dne 28. februarja je bil mariborski trg zelo dobro preskrbljen, toda srednje obiskan in tudi prodalo se ni mnogo. Bilo je 66 slaninarjev, ki so prodajali svinjino po 25 do 35, slanino po 22 do 30 in drob po 15 do 20 dinarjev; domači mesarji so prodajali govedino po 15 do 20, teletino 17 do 20, svinjino po 18 do 22 in ovce pa po 15 dinarjev kg, v mestni mesnici pa so prodajali govedino po 15, teletino po 18 in svinjino po 22 dinarjev kg. Perutnina. Bilo je samo okoli 200 komadov, cene so bile kokošem 25 do 60, racam in gosem 60 do 100, puranom pa 100 do 125 dinarjev komad. Domaci zajčki so se prodajali po 10 do 50 dinarjev komad. Krompir, sadje, zelenjava in druga živila. Krompir so prodajali po 10 dinarjev mernik (7½ kg), čebulo po 3 do 6 dinarjev venec. Zeljnate glave, ohrovit in salata 2 do 6 dinarjev komad, kisllo zelje 3.50, kisla repa 2 dinarjev kg, jabolka 2 do 6, hruške 10 do 20 dinarjev pg, jajca 1.25 do 2, limone 0.75 do 1.50, pomaranče 1 do 2.50 dinarjev komad, fige 6 do 10 dinarjev venec. Lončena in lesena roba se je prodajala po 0.50 do 1.60 dinarjev komad. Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, dne 26. februarja (pepelnica) je samo en kmet pripeljal en voz sena, v soboto pa je bilo 7 vozov sena in 12 vozov slame na trgu. Cena je bila senu 75 do 85, slami pa 50 do 65 dinarjev 100 kg.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš bo na svetno nedeljo v dvorani okrajnega zastopa z diplomami in denarnimi nagradami odlikovala šest viničarjev svojega okraja, ki razumno in skrbno že od 30 do 44 let obdelujejo vinogradino posesto. Natančnejši razglas še bo sledil. Pri tej priliki podružnica tudi naznana svojim udom, da se je rok za naročitev galice v trgovini Klajnšek in Penič, Vetrinjska ulica 9, podaljšal. Za kg je treba 2 D naprej položiti.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalno se je: 5 konj, 2 bika, 67 volov, 124 krav in 1 tele. Skupaj: 199 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 24. februarja 1925 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 10.50 do 11.25 D, poldebeli voli 8.75 do 10 D, plemenski voli 8—8.75 D, biki za klanje 8—8.75 D, klavne krave debele 9.50—11.25 D, plemenske krave 7—8.25 D, krave za klobasarje 3.75—6.25 D, molzne krave 7.25—9.50 D, breje krave 7.25—9.50 D, mlada živila 8.75—9.75 D. Prodalo se je 67 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 27. februarja 1925 se je pripeljalo 73 svinj in 1 koza; ce ne so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari komad 150—200 D, 3—4 mesce stari 300—375 D, 5—7 mescev stari 500—625 D, 8—10 mescev stari 750—875 D, 1 leti stari 1150—1375 D; 1 kg žive teže 12.50—13.75 D, 1 kg mrtve teže 16.25—17.50 D. Prodalo se je 50 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18—20 D, II. vrste 16—17.50 D. Meso krav, telic bikov 15 D, teleće meso I. vrste 20 D, II. vrste 17.50 D. Svinjsko meso sveže 15—30 D.

ZITNI TRG.

Trgovina z žiti in poljskimi pridelki ni postala nič živahnejša. Izvoza ni, prodaja se edino to, kar porabijo naša mesta in pasivni kraji, kjer se pridela manj živeža, nego ga prebivalstvo porabi. Izgleda, da je izvozna trgovina za letos povsem prenehala, ker so nas v inozemstvu izpodrinili drugi konkurenti, predvsem Amerika, ki pridno izvaja v Evropo žito, moko in otrobe. Naš izvoz je predvsem omejila visoka valuta; kmetovalci, predvsem oni v Banatu in Slavoniji sicer omejitve izvoza ne občutijo, pač pa naša mlinska industrija, ki ima še precej zalog nakopičenih, prodaja jih pa sedaj v zgubo.

Cena žitu je pričela na žitnem trgu v Novem Sadu padati. Padec se zlasti pozna pri pšenici, dočim je edino oves obdržal svojo ceno, ker ga radi slabe lanske

žetve kmetje kupujejo za seme. Cene ostalim poljskim pridelkom so v državi zelo različne. Ravnajo se po oddaljenosti kakoge kraja od večjega trgovskega središča, kot na primer Maribor. Kmetovalci, ki stanujejo v bližini mesta, lahko svoje pridelke dosti dražje prodajo, kot oni, ki so oddaljeni ter so pri prodaji navezani na posredovanje trgovcev, ki hočejo seveda tudi zaslužiti.

Za trgovino z žitom in poljskimi pridelki, katere davača kmet naravnost v mesto, je najbolj ugodna okolica velikih mest, kot sta Zagreb in Beograd. Pri takih mestih pride v prvi vrsti v poštev vrtnarstvo, potem šele navadno poljedelstvo. Tudi okolica naših mest, predvsem Ljubljane in Maribora, obilo poplača kmetu trud, ki ga je imel z gojitvijo zgodne zelenjave, katero v mestu draga proda. Splošno cela Slovenija ne prihaja v pridelovanju žita v poštev, ker jo daleč prekose druge, ugodnejše ležeče pokrajine. Pač pa pridelka Slovenija največ krompirja in fižola, katerega celo izvaža. — Izvozna sezona za naš krompir in fižol je v jeseni in po zimi, na spomlad so zaloge že izčrpane. Iz Slovenije se izvažajo živila predvsem v Italijo in Avstrijo.

Cene žitu so sledeče:

Pšenice, bačke 455—460 D za 100 kg, sremske 450—455 D.

Oves, bački 300—310 D, južno-srbski 290 D.

Ječmen 350 D.

Koruba, takošnja dobava 190—195 D, sremska 192—200 D. Dobava za april—maj 200—210 D.

Mokra, nularica 650—670 D.

Otrobi, v vrčah 160—170 D.

Poverjenikom Hmeljarskega društva za Slovenijo.

Savez Hmeljarskega društva v Žalcu, ČSR. nam piše: »Drugi mednarodni zbor srednjeevropskih hmeljarjev v Žalcu dne 15. 3. 1924 je med drugim tudi sklenil, da obsoja vsako predprodajo hmelja. Ker se že sedaj čuje o preprodaji hmelja, vas pozivljamo, da tudi v vašem okolišu svarite hmeljarje pred preprodajo hmelja ter povdarite veliko škodo, katero povzročuje predprodaja na hmeljsko kupčijo vobče. Savez utemeljuje to svarilo v posebni okrožnici na hmeljarje svojega okoliša takole: »Bogati letini m. l. zamore slediti «ušivo» leto s slabajo letino. Ker je lanski pridelek že skoro prodan po še zadovoljivih cenah, brez da bi bile čehoslovaške in nemške pivovarne napolnila svoja skladischa, je upati, da bodemo v tekočem letu imeli tudi lepe cene. Lanske predprodaje so povzročile, da je cena padla na 1600—1800 čK za 50 kg. Pivovarne, katero so bile krite s predprodanim hmeljem, niso namreč posegle v kupčijo, kar je povzročilo padanje cene. Svarilni zgled nam dajata leti 1911. in 1918. V predprodaji se je leta 1911. plačalo 60—100 čK, pozneje je pa cena poskočila na 450 čK. Leta 1918. se je predprodani hmelj plačeval po 170—200 čK, pozneje pa po 600—650—800—1000 čK za 50 kg. Hudo oškodovani hmeljarji so se zatekli k Savezu in ga naprošali pomoči, katera se jim tudi ni odrekla. Zanaprej pa se Savez ne bo več vtikal v take kupčije in bo prepričal oškodovane hmeljarje svoji usodi. Hmeljarji-Savinčani, upoštevaje tudi vi besede Saveza Hm. dr. v ČSR. — Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Žalcu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 60 do 61 dinarjev, francoski frank 3.15 dinarjev, nemška marka 14.65 dinarjev, italijanska lira 2.50 dinarjev, čehoslovaška krona 1.85 dinarjev in 100 avstrijskih krov 8 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 8.30 centimov.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 15. srečana 1925 se je preselil g. Adolf Salberger, ki je bil tukaj priljubljen odvetnik, v Ljutomer. Želimo mu, dasi ni bil naš somišljenc vse najboljše ter ga Ljutomerčanom toplo priporočamo. Tukaj v St. Lenartu v Slovenskih goricah izvršuje njegove posle naš somišljenc Jakob Kramberščak, ki nam je blagohotno odstopil prostor. Kljub skrajno slabemu vremenu je bila udeležba sijajna. Ker smo si lani dali napraviti lep nov oder, ki je bil pripravljen samo za šolo, smo primorani mislit na zidavo Društvenega doma. Naša katoliška misleča mladina se živahnogiblje na polju prosvetnega dela. Iskrena želja vseh za našo mladino čutečih fananov je, da si bode naša mladina s tem postavila vekotrajen spomenik na skrajni meji naše domovine, ki še bo našim potomcem kazal naše delo. V imenu odbora ti klicem, draga mladina avonska: Le po začrtani poti naprej do slavne zmag! Bog živi!

Ormož. Dopisnik »Domovine« grdo laže, da so 17. januarja popivali fantje in dekleta od Sv. Bolfenka. Menda je bil sam pijan, da je tako slabo videl. Tudi šteti ne zna. Namesto 12 Orlov, jih je našel samo 4. **Spitalič pri Konjicah.** Pri volitvah dne 8. februarja sem bil predstavnik prve škrinjice. Kakor drugod, smo dobro odrezali tudi v Spitaliču. Prva škrinjica tri manj kakor trikrat več, kot štirta, demokratska. Ta poraz strašno peče naše vsemogočne demokratarje. Zdaj trgajo mene po svojih listih, češ, »lep klerikalec ta Alojz Paučič, ki je predstavnik prve škrinjice, obenem je pa namestnik pri osmi, nemški škrinjici.« Izjavim, da nisem nikdar in nikomur obljubal ali se podpisal za na-

mestnika pri nemčurski škrinjici. Kdor trdi nasprotna, ga imenujem javno nesramnega lažnjivca! Alojz Paučič, posestnik.

Šmiklavž pri Slovenigradcu. Pri volitvi v narodno skupščino se je naša šmiklavžka občina sijajno obnesla. Vkljub snegu in dasi je naša občina raztresena po visokem gorovju in da smo volili v sosedni občini v Podgorju, se je iz naše občine od 122 volilcev volitve udeležilo 101 volilce in upamo, da so vsi volili SLS. Ostali so doma večinoma samo zelo starci in bolni možje. Starejše in bolj stare volilce smo dali trikrat na volišče peljati. Srčna hvala g. trgovcu Vrečkotu, da je dal volilce prevažati ne volišče. Živeli naši vrli šmiklavžki možje in mladeniči!

Dobrna. Velika čast nas je zadebla: Gospod dr. Korošec nas je obiskal predzadnji petek in soboto. V družbi z g. Izidorjem Cankarjem si je ogledal naše slavne toplice, se kopal in svojo veliko radost izrazil nad dobroško vodo.

St. Vid-Grobelno. Nedeljska predstava »Pri Hrastovih« je uspela zelo lepo. Soba polna, gledalci in blagajne zadovoljna. Ponovni se v nedeljo, dne 8. marca, ob istem času in cenah. Na veselo svodenje!

St. Vid pri Planini. Dne 16. februarja se je poročil vrl mladenič Alojz Tovornik z gdč. Matildo Zakošek iz Zagonja. Bil je več let navdušen ter spretan načelnik tukajšnjega orlovskega odseka. Ob tej priliki so zavedni svatje darovali 310 D za tukajšnji odsek, za kar jim bodo izrečena najsrcejša zahvala.

Buče pri Kozjem. Nekdo je posilal dva dopisa iz nas ſe župnije v »Jutru«. Iz vsebine zadnjega dopisa iz dne 21. februarja t. l. v »Jutru« je posneti, da dotedenje dopisunče niti ne ve, da se nahaja v naši državi tudi zakon o volitvah poslancev v narodno skupščino. V »Jutru« toži, da sta g. župnik in g. župan z grožnjo silila tukajšnjega organista na volišče. Ako ne gre, bo ob službo. Odgovarjati na to ni vredno. Prvič, ker je to podlo izmišljena laž, drugič pa, ker naš organist sploh za stalno te službe sprejel ni, ter tudi ni za sprejem v to službo prosil, pač pa on iz človekoljubnosti in radevolje te službo začasno opravlja. Gospod dopisnik! Na svetlo na vašim imenom, da se vas lahko kaznuje po zakonu, na nasprotнем slučaju se lahko zgodi, da se bo moral urednik »Jutra« pred sodiščem zagovarjati. Nadalje se dopisnik »Jutra« nehote zgraža, zakaj je dobila SLS, na našem volišču 199 glasov, demokrati pa samo 4 glasove. Za omenjeno žalostinko povemo dopisniku »Jutra« na uho sledeče: Demokratska stranka je dobila pri nas toliko glasov, to je 4 in, da SLS samo 199, smo krični pristaši SLS. Kajti, ako bi vsaj malo bolj energično agitirali, bi ne dobili demokrati pri nas niti 4 glasov, pač pa bi dobila naša SLS sploh vse glasove. Toliko o terorju SLS na Bučah. G. dopisniku »Jutra« pa kličimo: še na svodenje!

Sv. Rupert nad Laškim. Dragi mi »Slovenski Gospodar«, prvikrat se zopet oglasimo, da malo pokramljamo s teboj in ti sporočamo nekaj novic. Volitve so se tukaj pri nas sijajno obnesle. Žerjavovec dr. Roš se je tukaj mnogo trudil za svoje volilce, a je komaj dobil ubogih 6 glasov. S to broj je bil tako nevoljen, da mu je skoro sape zmanjkalo ter mrmarne neke čudne doktorske kvante. Še bol smeha vredna pa je tukajšnja slabostojna barčica, ki se je čutila popolnoma varna na tukajšnjem političnem morju. A, ko je pa zapalila, da so ji dali Šentruperčani in Šentlenartčani skupaj samo ubogih 68 glasov, se je tako prestrašila, da so ji od strahu in jeze skoraj popokala vsa jadra. Milo je bilo videti njenega krmilarja »Špilaučevega Jakca«, kako je tužno in klaverno hodil po Št. Lenartu. Najbolj ga pa je to bolelo, ker je že lansko leto zgubil volilno pravico. Jakc, ne žaluj preveč, saj ravno tvoj glas bi nič ne pričomogel. Le znani »eksmiester« Kožuhov Korl v Kamnih pri Malibrezi in pa Obrež ter še par drugih nazadnjakov je izvršilo svojo slabostojno dolžnost. Lé samo Janez Pertinač iz Olešč, pd. Pušni Janezek je še imel nekaj korajže, češ, kaj pomaga, če bo dobil dr. Korošec največ glasov, pa bomo vsi drugi skupaj stopili, pa ga bomo lepo in čisto pohodili. Eh, Janezek, to si se pa zopet močno opekel na svoji pameti. Celi mariborski volilni okraj je dal Slovenski ljudski stranki 52.678 glasov, a vse druge stranke skupaj pa komaj 47.017 glasov. Med njimi je naših 266, ki so vam slabostojne veliki trn v peti. Tebi Špilaučev Jakc pa želimo, da bi se kaj kmalu potolažil. Kožuhovemu Korlu pa, da bi se mu poleg sline, ki jih moral zdaj toliko pozreti. A Pušnemu Janezu pa malo boljšo pamet. Živila Slovenska ljudska stranka! Živel dr. Korošec!

Sv. Rupert nad Laškim. Pri nas je v Malibrezi umrl Anton Reje, mož, ki si zasluži, da se ga v »Slovenskem Gospodarju« spomnimo. Prišel je semkaj iz Kranjske, kupil malo posestvo, a

MALA OZNANILA.

Dober žagar išče dobro stalno mesto. Naslov v upravnosti. 242

Dober pekarski mojster išče pekarno v najem na prometnem kraju v mestu ali trgu za takojšnji nastop. Naslov v upravi. 248

Dva kovačka učenca, 15 do 16 let starci, močna, sprejme takoj Ant. Ferencak, kovač v Brežicah ob Savi. 236 3-1

Mlad trgovski pomočnik, ravno oproščen želi mesta v kamnem skladišču v mestu ali na deželi Naslov v upravnosti. 241

Safarja, oženjenega, kateri razume vsa gospodarska dela, je energičen, pošten in zanesljiv ter rad uboga se išče za veliko graščino. Služba je tukaj provizorična a po enoletnem zadovoljivem službovanju postane stalna in je zvezana s pokojnino. Samo dobre sile naj pošljajo svoje ponudbe pod šifro »Vesten« na apr. Slov. Gospodarja. 254

Wrtnar, priden, zanesljiv in wajen samostojnega dela se sprejme v stalno službo pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na Ivan Savnik, trgovec v Kranju. V slučaju osebne ponudbe se vožnja povrne. 235

Bčem v vrhu izurjenega moškega ali žensko, ki se razume tudi pri toplih gredah. Sprejemem tudi poročene, ako bi znal mož nekoliko tesarskega ali mizarskega dela. Popolna poskrba v hiši, nastop takoj, ali po dogovoru. Ponudbe s pričevanjem in zahtevno vlačenje na Anton Gremel, Sv. Peter v Sav. dolini. 235 2-1

V večjo trgovino se sprejme fakoj trgovski vajenec. Biti mora zdrav, iz poštene hiše, ter imeti veselje do trgovine. Prednost imajo taki, ki so z dobrim uspehom dovršili mesčansko šolo. Hrano in stanovanje bi imel v hiši le z obliko bi ga moral roditelji preskrbovali. Istotam se sprejme za nadzorovanje vinogradov in posestva ekonom. Ozira se le na mlajše moći, absolvente vinarske ali kmetijske šole, po možnosti s parletno prakso v kletarstvu in vinogradništvu. Absolutna neoporečenost pogoja. Oboje ponudbe s prepisi spriteval je poslati na upravnosti tega lista pod šifro »takojšnja služba«. 230

Priden učenec se sprejme za sedlarški in lakirarsko obrt pri Cilenšku, Krčevina 128. 209

Oskrbništvo blizu Ptuja išče za takojšnji vstop pridnega, zvestega in vseh vinogradnih del večega zapovednika (Safarja). Izkazati se mora z neomadeževano preteklostjo. Ponudbe na upravo. 182

3-1

16 let staro dekle išče mesto kot učenca v trgovini z mešanim blagom, najraje v mestu ali trgu. Naslov v upravnosti. 176 3-1

Krasno posestvo, 20 oralov, 3 orale vinograda, 2 hiše z gospodarskimi poslopji, 35 minut od kopališča Rimski Toplice, se poceni proda, eventualno tudi brez vinograda. Ponudbe na Sv. Pečar, Zagreb, Strojarska ulica 3. 246 3-1

Mlin z malim posestvom — iščem v najem. Ivan Ivanuša, Zubukovca 131, p. Griže. 260

3-1

Krasno posestvo 36 oralov, arondirano 1 in pol ure od Maribora v Slovenskih goricah na glavni cesti, obstoječe iz hiš za gospodarja, za oskrnika in viničarja, hlev ter fundus instruktus se prodaja prostoročno. Pismena ponudba na A. Reisman, Maribor, Vojašnica 6. 243 3-1

Zaradi smrti žene prodam svoje posestvo, ki meri 27 oralov, tretjina gozda, tretjina njiv, tretjina travnikov z dobrim gospodarskim poslopjem. Na voljo kupca prodam, kar leži in stoji. Cena zelo nizka. Anton Jager, Cerovec, p. Sv. Jurij ob juž. žel. 237

2-1

Večje posestvo se da proti plačilu naprej takoj v najem. Naslov v upravnosti. 247

2-1

Majhno posestvo v bližini mesta vzamem do 15. t. m. v najem. Plača po dogovoru. Naslov v upravnosti. 249

2-1

Pri Sv. Janžu na Ptujski gori se proda arondirano posestvo 9 oralov, obstoječe iz lepe hiše, gospodarskega poslopja, vinogradarskega poslopja, viniograda, sadonosnika, gozda, njiv in travnikov. Cena ugodna. Pojasnila daje Franc Jarh Maribor, Tvorščka ulica 15. 257 2-1

2-1

Prodaja se malo posestvo pol ure od Ptuja: njiva, sadonosnik, vrt; 3 sobe, kuhinja, klet, hlevi. Novak, Krčevina. 252

2-1

Prodam posestvo v Trčovi 36, 1 oral vinograda, 1 oral sadonosnika, hiša, hlev, 2 svinjaka, klet, preša, ki se tudi po sebi proda. Cena 40.000 Din. Naslov v upravnosti. 231 6-1

2-1

Triletno deteljno seme garančirano čisto pošilja vsako množino 1 kg za 35 D. — R. Vrčko, Ptuj. 244 2-1

2-1

Semena, deteljno, cvetlična, zelenjadna, prvo vrstne kakoosti kupite najugodnejše v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 245 2-1

2-1

Fotografski aparat 9×12, malo rabljen s pripravo in krasno steno (Hintergrund) ceno prodam ali zamenjam za rabljeno žensko ali moško telo. Štefan Peruš, Črna-Prelvalje. 227

2-1

Hlodje, gabrove, lipove, mesnovne, jasen, hrast, oreh ponudite tvrdki F. Kupnik v Podplatu. 226

2-1

Nepresto se da v najem ali tudi tako, da najemnik obdelava polovico za se, drugo polovico pa za lastnika. Naslov v upravnosti. 191 3-1

2-1

Trgovina s papirjem in galerijo z malim stanovanjem v Mariboru se radi smrti poncen proda. Vpraša se pri P. Antensteiner v Maribor, Meljska cesta 11. 167 3-1

2-1

Prodaja se posestvo z mlinom pri Pragerskem. Ivan Kovač, posestnik, Crešnjevec, Slovenska Bistrica. 216 2-1

2-1

Posestvo se da v najem ali tudi tako, da najemnik obdelava polovico za se, drugo polovico pa za lastnika. Naslov v upravnosti. 191 3-1

2-1

Trgovina s papirjem in galerijo z malim stanovanjem v Mariboru se radi smrti poncen proda. Vpraša se pri P. Antensteiner v Maribor, Meljska cesta 11. 167 3-1

2-1

Prodaja se mlin in žaga s posestvom. Franc Wernig, Sp. Hoče 62 pri Mariboru. 224

2-1

Gostilna s prenočiščem z novo enonadstropno hišo in velikimi tudi novimi gospodarskimi poslopji na prodaj. Obsežen vrt, njiva, sadonosnik itd. Pavle Dostal, Ptuj. 228

2-1

Dobroidočna branjarija, vino in žganjetič, v inventarjem se za 40.000 D proda. Urbanova ulica 66. 239 3-1

2-1

Kupim manjše posestvo na Pohorju — z vozom prihodno. Plačam takoj. Ponudbe na upravo pod lepa lega. 262

3-1

Lepo posestvo, par minut od župne cerkve, obstoječe iz njiv, na katerih je posejano 12 mernikov pšenice ter dva mernika ječmena, praznih njiv za spomladano setevje je za 3 mernike ovsa 30 mernikov krompirja, za koruzo in korenje, se tudi dosti prostora, travnikov, da se redi par konj ter 4 do 5 goved in kakih 6 do 10 svinj, zraven lepi sadonosniki, večinoma žlahitnih jabolk; v dobri letini se napravi lahko 25–30 polovnjakov sadnega mošta, dryva za kurjavjo iz lastnega gozda, se pod zelo ugodnimi pogoji pridni ter pošteni, krščanski rodbini s 15. marcem ali s 1. aprilom da v najem. Kje, po vepru na upravnosti pod št. 263.

171 4-1
Cepljene trte, vkoreninjene divjake in sadna drevesa proda po nizki ceni Alojzij Grobar pos. in trtnar Zagorci, p. Juršinci pri Ptaju. Za odgovor je treba priložiti znamko. 124 5-1

Sprejemem vsa sodarska dela nadom. Pri večjih množinah grem tudi na dom lastnika. Zadostuje dopisnica. Fr. Hribaršek, sodar, Vel. Pirešica 51, p. Zalec. 125 2-1

1 velik črni konj, 1 par lahkih konj, 1 platovoz in 1 kočija se po ugodni ceni proda. Več se izvije v trgovini, Aleksandrova cesta 35. 205 3-1

Cepljene trte več vrst, proda Martin Horvat, Gabernik, p. Juršinci. 215 2-1

Prvovrstne cepljene trte vseh vrst z 2 D, korenjaki, a 50 p, klujci a 20 p in visokodebelno sadno dreveje a 25 D ima na prodaj M. Poplatnik, Cvetkovci 48, Vel. Nedelja. 208

Petletno brejo kobilu proda ali zamenja za konja Delavska pekarna, Tržaška cesta št. 38, Maribor. 223

Par konj za vožnjo se odda v oskrbo ali se proda. Naslov v upravnosti. 259

Prodata se dva mlinska stroje, eden za mletje, drugi za čiščenje pšenice; oba še dobro ohranjena in porabna za manjše mline. Naslov v upravnosti. 264

Kmetijsko društvo na Ljubnem vpis. z. o. z. vabi na izredni občni zbor, ki se vrši dne 15. marca t. l. v gostilni pri Korošcu ob 12. uri s sledečim dnevnim redom: 1. Porocilo načelstva. 2. Raznotenosti. Ako ni ob 12. uri navzočih dovolj članov, se ob 13. uru isti dan na istem mestu in z istim dnevnim redom vrši drugi izredni občni zbor, ki je sklepven pri vsakem številu dovolj članov. 213

Erfurtska semena, zelenjadna in cvetlična ter razne zgodnjede sadike dobitne v vrtnariji J. Jemec, Razlagova ulica 11 in pri stojnici na Glavnem trgu. 234 5-1

Semena, deteljno, cvetlična, zelenjadna, prvo vrstne kakoosti kupite najugodnejše v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 245 2-1

Fotografski aparat 9×12, malo rabljen s pripravo in krasno steno (Hintergrund) ceno prodam ali zamenjam za rabljeno žensko ali moško telo. Štefan Peruš, Črna-Prelvalje. 227

2-1

Hlodje, gabrove, lipove, mesnovne, jasen, hrast, oreh ponudite tvrdki F. Kupnik v Podplatu. 226

2-1

Na prodaj Wertheim blagajna, velikost I., steklena omara in 2 srednje izložbene omarice. Vpraša se v upravnosti. 265

2-1

Stare tračnice se dobijo po 2.30 D kg v Mariboru, Vrazova ulica 9, III. nadstropje, 8 vrata. 167 3-1

2-1

Prvovrstne šivalne stroje dobitne po najnižjih cenah pri Alojzu Ussar, Krekova ulica 14, II. nadstropje. 201 6-1

2-1

Prodaja se mlín in žaga s posestvom. Franc Wernig, Sp. Hoče 62 pri Mariboru. 224

2-1

Gostilna s prenočiščem z novo enonadstropno hišo in velikimi tudi novimi gospodarskimi poslopji na prodaj. Obsežen vrt, njiva, sadonosnik itd. Pavle Dostal, Ptuj. 228

2-1

Dobroidočna branjarija, vino in žganjetič, v inventarjem se za 40.000 D proda. Urbanova ulica 66. 239 3-1

2-1

Kupim manjše posestvo na Pohorju — z vozom prihodno. Plačam takoj. Ponudbe na upravo pod lepa lega. 262

3-1

Vabilo

XV. redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posejilnice v Ptaju p. z. z. n. z.,
ki se vrši v četrtek, dne 12. marca 1925 ob 9. uri dop. v posejilniških prostorih.

Dnevni red:

- Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Citanje revizijskega poročila.
- Poročilo načelstva in nadzorstva.
- Odobritev računskega zaključka za l. 1924.
- Volitev načelstva in nadzorstva.
- Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času nebil sklepčen, vrši se eno uro kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Priznano solidna galanterijska trgovina

I. BALOH MARIBOR

se je preselila v

Gospodsko ulico št. 15

Odslej se vodi poleg galerije tudi srajce, klobuke, kravate in druge modne predmete.</p

Dobro boste hodili!

Stuttnerjevih čevljih! Čevelj tvrdke Stuttner je nenadomestljive trajnosti, čvrstosti, moderen in eleganten, a pri tem pocenil Skrbno izdelan iz izbranega dobrega usnja! Ime Stuttner je garancija za dobro in solidnost! Tudi polučevlje in sandale, enako tudi bogato izbiro sraje, naramnic, športnih kap. Vam nudi bogato ilustrirani cenik, v katerem najdete tudi vsakovrstno jedilno orodje, škarje, šepne nože, doze za cigarete in tobak, kresila, verižice in krstne obeske. Pošljite 2 dinarja za cenik na

RAZPOŠILJALNICO H. SUTTNER

v Ljubljani, št. 992, Slovenija.

Pri tej priliki se lahko se lahko naroče Fellerjeva Elsa-mila v 5 vrstah: Lilijino-mlečno, glicerino, borakovo, katranovo in milo za britje.

Drevesni vasek!

Na veliko!

Na drobno!

Svečarna FRANC GERT, Maribor
Gospodska ulica 13.

Kupujemo tudi rumeni vasek po najvišji ceni.

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Sl. g.

(v lastni hiši) obrestuje hranilne vloge po 10%, posojila pa daje po 15% in sicer tako, da se plačuje za vsako četrletje posebej 4%, torej pod zelo ugodnimi pogoji.

Uraduje se vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne.

Gotovo zatiranje poljskih misi

je postopanje s „HORA“ razplinjenjem.

Najbolj učinkovita in najcenejša čimba Iz živega srebra

SEGETAN-NEU

poti vsem vrstam rje na žitaricah.

Navodila in mnenja brezplačno pri glavnem zastopstvu družbe »Deutscher Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung, Frankfurt a. M.« (Nemska družba za zatiranje škodljivcev).

Glavno zastopstvo za Kraljevino SHS:

Dr. Jentič & drug, Maribor, Kopitarjeva ulica 6

„Westland“

r. G. m. b. H.

Deutschlandsberg (Štadersko)

Najboljša sadjerejska šola v Avstriji

Velike zaloge sadnih dreves vseh oblik in vrst, jagodnih grmov, divjakov vseh vrst, cvetlic, lepotičnih grmov, špargljev, ita drevesni vasek.

Cenik in vrste na željo!

Brezplacen pouk!

15 letna jamstvo!

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivije, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, si oglejte to izrednost pri tvrdki

Lud. Barago,

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/L

Trgovina z manufakture in špecerijo

IVAN SEVER, VELENJE.

Ke zadovoljnost je pravi sreči vasek! Zapomni si, nevesta, to resmico, ta preden seteš ženini v desnico, previdna pri nakupu bale bodil!

Blago po nizki ceni, zasnji modi, prodaja na deželo, za Velenje nasproti pošte v bivali dr. Skubljevi trgovca IVAN SEVER, znan povsod.

A to se tiče tudi tebe mati, im tebe žena, ženin, fant, deklin, Žigovec, ki kupuješ mnogo hkrati Štefa, hlačevine, druka, platna in Žigovec.

Žens zadovoljen z blagom! Vsek poročni in zadovoljnost klinje je do zraka.

ELSA-SPIRIT ZA LASE

A Vi gospod?

mar nečete končno skrbiti da ne postanete plešasti? In kot nežen soprog in oče nekaj storiti za pravilno nego las Vaše sopoge in otrok? Poizkusite torej LEKARNARJA FELLERA ELSA-POMADO ZA LASE, preizkušeno sredstvo za nego las katero odstrani prhlaj in zabrani prerano izpadanje in osvetlost las, stori lase voljne in lesketajoče tako, da se morejo česati le frizure.

ZA POIZKUS 2 lončka z zavojnino in poštino 36 dinarjev, toda le tedaj, ako se denar pošlje vnaprej. Po povzetju stane 10 dinarjev več, torej 45 dinarjev. Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

ELSA-SPIRIT ZA LASE krepi lašišče. ELSA-KATRANOVO-MILO je izvrstno za pranje las. ELSA-MILO ZA BRITJE nudi pri britju največjo ugodnost. ELSA-VODA ZA ZOBE stori zobe bele kot biser.

ELSA-SPIRIT ZA LASE

!! V boj za srečo !!

Sečje posestvo z hišama, ki ju kaže slika, za Din. 100—

dobi lustnik naše srečke, katero bo zadel žreb.

Cela srečka Din. 100—.

Brusimo britve, škarje, nože itd. Električna brusarska (v brivni Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. III 16

Sadno drevje, večjo množino najbolj priporočljivih vrst in cepljeno trte, vkoreninjene divjake, sadne divjake in cepljena drevesa prodaja Vinko Vnuk, Senčak, p. Juršinci pri Ptaju. 1618 8—1

Pozor! Ravno došlo blago, nove cene. Platno, barhenti, druk, hlačevina, svileni robci, suknje itd. Dobiva se najcenejše pri Trpinu, Glavni trg 17. 49

Prvovrstni angleški in ostranski plastični koks na drobno in deblo dobavi po znatno znižanih cenah Mariborska mestna plinarna. 82

Sečrtinska srečka D 25.— Desetinska srečka D 10.—

Pri sečrtinskih srečkah igrajo štiri, pri desetinskih deset oseb na eno številko. Zadene kreb čečrtinsko ali desetinsko srečko, vrši se med štirimi oziroma desetimi posestniki dobitka ponovno žrebanje, ako se isti v teku 14 dni med sabo z dobitkom ne spravijo. Izrebanih številk 2.000.

Dan žrebanja se naznani po časopisih, takoj ko bodo srečke razprodane. Srečke razpoljuja »Prostovoljno gasilsko društvo« v Strnišču pri Ptaju, proti naprej vpošiljavati srečka za srečko ter Din. 3.— za priporočeno pošiljatev. — Iščejo se povsod prodajalci sreček.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registroval združil z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volcu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najviše obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Denar naložite

salvarneBe

salvarneBe

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z. n. 2.

Maribor, Št. ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% • 10%

okrom po dogovoru

Bata
JE OTVORIL
ODDELEK ZA ČEVLJE
V VELETRGOVINI
H. J. TURAD, Aleksandrova cesta 7
prodaja direktno na konzumente
po tovarniških cenah.

PODRUŽNICE:
Beograd, Zagreb, Sarajevo, Subotica, Novi Sad, Osijek, Vel. Bečkerek, Skoplje, Dubrovnik,
Sombor, Zemun, Brod n. S.

Katoliško tiskovno društvo v Mariboru naznanja, da je pre-
častiti gospod profesor

Mons. dr. Anton Medved

ki je bil 31 let odbornik podpisanega društva, dne 26. februarja 1925 ob
2. uri zjutraj po kratki mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Blag spomin bodi blagemu možu!

V Mariboru, dne 26. februarja 1925.

Martin Matek
t. č. predsednik